

**D. DIONYSII // A RICKEL CARTHVSIANI, // de perfecto
mundi contemptu, // ut pius ita utilissimus heptalo- // gus**

Dionysius <der Kartäuser>

Coloniae, Nov. 1530

Quod dispendiu[m] spiritualis profectus, seu amissio temporis, ex mundi
amore proueniens, ad despectu[m] mu[n]di inducere debet.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55472](#)

DIONYSII CART.

potest. Idcirco quo minus circa deum occupatur
atq; afficitur: eo plus in terrenis & vanis effun-
Bernard. ditur. Deniq; teste Bernardo, diuitiarum amor
infatiabilis, longe plus desiderio torquet, q; vnu
Valerius suo hominē ipsum refrigeret. Labor enim secun-
dum Valerium est in acquirendo, timor in possi-
dendo, dolor in amittendo. Sed & aurum illum
plus cruciat, apud quem largius inuenitur. Vt ei
go mente quieta deo queas seruire, tumultuātia
mundi negocia, corporales delitias, fallentes di-
uitias fuge, soli deo adhære, vt ipse sit gaudium
tuum, & requies, cantesq; veraciter eum Psal-
Psalm. 61 mista: In deo salutare meum, & gloria mea: de-
us auxiliū mei, & spes mea in deo est. Tempora-
libus vero gaudent qui bona diuina cœlestia &
æterna desiderare non norunt.

Quod dispendium spiritualis profectus, seu
amissio temporis, ex mundi amore prouen-
ens, ad despctum mundi inducere debet.

Art. XXXII.

Mar. 24.

Igilate (nescitis enim quando domi-
nus veniat: sero, aut media nocte,
an galli cantu) ne quum venerit re-
pente, inueniat vos dormientes. Vi-
dete, vigilate, & orate. Quantū de-
um, vitamq; futuram in patria di-
ligimus: tātum ea quae nos a diuinitatis vniōne
æternæq; beatitudinis adeptione impedit, vi-
tare debemus. Quid autem eatenus impedit nos
ab his, sicut diuitiae, atq; delitiae mundi, honores,
vanitates, prosperitatessq; seculis? Quibus homo
inventus, ron solum sibi tempus ad poenitendum
concessus, miserabiliter perdit, et infructuose ex-
pendit, sed insuper multa quotidie vicia incidit,
peccata.

DE ARCTA VIA SALV. 47.

peccata committit, dei nō meminit, debita quo
q̄ omittit, & innumerabilia salutis impedimen-
ta incurrit. Hinc in euangelio loquitur Christus,
Quam difficile qui diuitias habent regnum dei
intrabunt? Diuitię siquidem iam possessæ, diffi-
cultur spernuntur: & terrena arctius diligunt ad e-
pta q̄ constringunt cupita. Hinc certe qui multi-
plicandis diuitijs incumbunt: alterius vitæ gau-
dia quærere negligunt. Cunq; soliditatem peren-
nitatis non p̄sant: exilium tanq; patriam amāt,
ac reputant. Deniq; amator seculi quanto plus
dei obliuiscitur: tanto plus a deo relinquitur, &
eius anima induratur. Hinc autem contingit, q̄
nulla quæ dei sunt veraciter diligit, superna non
concupiscit, ac per hoc miserabili modo quanto
quotidie peior efficitur, tanto securior redditur.
Cunq; vnde sit lapsus non aspicit, nec futura sup-
plicia expauecit: quātum sit lugendus ignorat.
Quo em̄ malis & vanis magis adhæret, eo mi-
nus recognoscit bona quæ perdit, & magnā pu-
tat felicitatem mundanā: nunc ad votum flore-
re, non formidans, nec pr̄uidens sempiterna sup-
plicia, q̄ cogetur mox sustinere. Solus ille conspi-
cit nihil esse qd floret iniquis: qui ab amore secu-
li abstulit gressum mentis. Cum siquidem eterna
retributio cogitatur: p̄sens gloria q̄ sit nulla co-
gnoscitur. Qui autem cor in præsentibus fixit: fu-
tura impiorum supplicia non perpendit, sed fal-
sis intumescit diuitijs, gaudetq; cum stendus sit,
subiectus sceleribus. Nulla verior miseria, q̄ fal-
sa ac vana læticia. Et tanto quis amplius forin-
secus gaudet: quanto intrinsecus suūpsius recor-
dationem non habet. Hæc ex verbis Gregorij
sumpta sunt. Ex quibus charissime elicis, quam

Mat. 19.

Mar. 10.

C. pericu

DIONYSII CARTHV.

périculorum sit, maxime clericis his terrenis implicare affectum. Sed forte intendis diuitijs non inordinate uti aut affici, nec inter seculares & vagos seculariter conuersari, nec in epulis delitiari, nec hominum honore, fauore, aut laudibus delectari. Fateor si hoc potes, magna valde perfectio est: quæ vix a virtuosis videtur posse continuari. Porro quam rarum atq; difficile sit hoc

Gregor.

Valerius.

Gregori.

ipsum attende. Ait hanc Gregorius, Pene semper epulas concomitatur voluptas. Dum enim corpus in refectionis delectatione resoluitur: cotidiane gaudium relaxatur. Proinde Valerius ait: Dives in superfluitate resoluitur, & iactantia effrenatur, currit ad libitum, corruit ad illicium, siuntq; instrumenta pœnarum, quæ fuerūt oblectamenta culparum. Verum aī corpus tuum delicate & molliter nutrias, & solam necessitatem vel utilitatem, non voluptatem requiras.

tu ipse examines. Sed audi Gregorium, Sicut impossibile est, inquit, ignem inflammari in aqua, sic impossibile est cordis compunctionem vigeret in delitijs. Contraria enim sunt hęc & mutuo superemptoria. Præterea temporis nobilitatē perpende, & noli illud in vanitatem expendere, infructuose transire, vitiose deducere. Sed sanctorum patrum audi doctrinam docētum. Nemo nostrum parui aestimet tempus, quod in verbis consumitur ociosis'. Volat verbum irreucabile, volat tempus irremediable, nec aduertit insipiens quid amittat. Licet fabulari, dicunt, donec hora pertranseat. O donec prætereat hora, quam tibi ad agendam pœnitentiam, ad obtainendam gratiam, ad acquirendam gloriam, miseratione conditoris indulxit. Donec pertranseat tempus, in quo

V.
DE ARCTA VIA SALV. Fo. 42.

quo diuinam propitiare debitas pietatem, properare ad angelicam societatem, suspirare ad amissam coelestem haereditatem, aspirare ad promissam felicitatem, excitare tuam remissam voluntatem, flere commissam inquietatem. Atqui secundum Bernardum: nil preciosius tempore, et nil nunc vilius reputatur. Transeunt dies salutis & nemo recogitat. Nunc ergo mi charissime frater omni sero seu hora qua te compones quieti, reuolue in animo quomodo diem expenderis, quid mali commiseris, quid boni omiseris, quanta bona facere potuisti, sed neglexisti, quomodo deum inhonorasti, quomodo demoni peccando placuisti, quomodo animam tuam leisti, & angelo tuo displicuisti, quantum appropinquasti in ferno. Tunc autem de bonis peractis deo gratias age. De malis toto doleas corde, emendationem propone, eamque diligenter prosequere.

Considera nunc quod peccatores, qui iam tempus in mundi vanitate expendunt, in hora dirae mortis querent viuis diei, vel horae inducias ad paenitendum, quam & tunc mallent potius accipere, quam massam auri tam magnam, quantus est mundus sensibilis. Recordare quod in die iudicij omne tempus tibi impensum requiretur a te quam liter sit expensum usque ad momentum & oculi nictum. Sit ergo in corde cogitatio bona, in ore lectio sacra, in manibus operatio virtuosa:

ut quienscumque inimicus accesserit, inueniat te armatum. Quem enim ociosum iave nerit, tentare non cessat. Quod si tam malum est otium: quanto peius est vitiosum negotium.

G ij De con-

Bernard.